تعلل سازمان نظارت بر واردات دارو و تجهیزات پزشکی اقلیم کردستان[1] (KMCA) در اعزام هیأت کارشناسی برای بازدید از کارخانه‌های داروسازی جمهوری اسلامی ایران و صدور گواهیGMP

یکی از موانع پیش‌روی توسعه صادرات محصولات دارویی جمهوری اسلامی ایران به اقلیم کردستان عراق، تعلل و عدم اقدام به موقع سازمان نظارت بر واردات دارو و تجهیزات پزشکی اقلیم کردستان در اعزام هیأت‌های کارشناسی برای بازدید از خطوط تولید کارخانه‌های داروسازی ایران و انجام ارزیابی‌های لازم به‌منظور صدور گواهی GMP (اصول صحیح تولید دارو) است.

درخواست انجام این بازدیدها از سوی واردکنندگان و فعالان حوزه دارویی اقلیم کردستان و با هدف فراهم‌سازی امکان ثبت و واردات محصولات دارویی ایرانی مطرح شده است. با این حال، علی‌رغم پیگیری‌های صورت‌گرفته، مراجع ذی‌ربط اقلیم تاکنون به دفعات برنامه بازدید از کارخانه‌های داروسازی ایران را به تعویق انداخته و بدون ارائه توضیح یا دلیل مشخص، اقدام مؤثری در این خصوص انجام نداده‌اند. این در حالی است که انجام بازدیدهای کارشناسی و تأیید انطباق واحدهای تولیدی با الزاماتGMP ، از پیش‌نیازهای مهم برای طی مراحل قانونی ثبت و واردات محصولات دارویی به بازار اقلیم محسوب می‌شود.

موضوع مذکور در جریان دیدار آقای دکتر پیمان ترحمی مدیرعامل شرکت داروسازی خوارزمی در مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۰۹ با اینجانب و بخش اقتصادی کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در اربیل نیز مطرح شد. در این دیدار، ضمن اشاره به بلاتکلیفی موضوع بازدید کارشناسان اقلیم از کارخانه‌های داروسازی ایران، آثار منفی تعویق مکرر این فرآیند بر فرصت‌های صادراتی شرکت‌های ایرانی مورد تأکید قرار گرفت.

تداوم این وضعیت، علاوه بر ایجاد وقفه در فرآیند ثبت و واردات داروهای ایرانی و از دست رفتن فرصت‌های تجاری، می‌تواند موجب سوق یافتن واردکنندگان اقلیم به سمت تأمین‌کنندگان سایر کشورها و تقویت موقعیت رقبای

[1] Kurdistan Medical Control Agency

خارجی در بازار دارویی این منطقه شود. به‌ویژه آنکه در شرایط حاضر، تقاضا و تمایل واردکنندگان اقلیم برای واردات محصولات دارویی از ایران وجود دارد، اما عدم انجام بازدیدهای کارشناسی، عملاً مانعی در مسیر تحقق این ظرفیت تجاری ایجاد کرده است.

ملاحظه

براساس آمار گمرک، در ۵ ماهه سال ۱۴۰۵ جمهوری اسلامی ایران ۱۲/۲ میلیون دلار صادرات دارویی به عراق داشته است.

همچنین بررسی آمار واردات دارو توسط عراق در سال ۲۰۲۵ (براساس آمار اخذ شده از ITC) نشان می دهد اردن با سهم ۲۰/۳ درصد، هند با ۹/۱ درصد، آلمان با ۸/۴ درصد، ترکیه با ۸/۲ درصد، بلژیک با ۶/۲ درصد و عربستان سعودی با ۶ درصد، از تأمین‌کنندگان اصلی داروی مورد نیاز بازار عراق بوده‌اند. در مقابل، سهم جمهوری اسلامی ایران از بازار وارداتی داروی عراق کمتر از ۲ درصد است که بیانگر ظرفیت قابل توجه برای توسعه صادرات و افزایش سهم شرکت‌های داروسازی ایرانی در این بازار است.

پیگیری

موضوع تعویق بازدیدهای کارشناسی و ضرورت تعیین تکلیف آن، از طریق اینجانب و کنسولگری جمهوری اسلامی ایران در اربیل و رایزنی با مراجع ذی‌ربط اقلیم کردستان در حال پیگیری است.